

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДЫҒЫ ҚАЗАҚ ҮЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТИ
Филология және әлем тілдері факультеті
Орыс филологиясы және әлем әдебиеті кафедрасы

«Бекітілген»
Оқу ісі жөніндегі проректор
Хикметов А.К.

«_____» 2020 ж

БАҒДАРЛАМА
Арнайы емтихан
«8D01703 – ОРЫС ӘДЕБИЕТІ»
ДОКТОРАНТУРАҒА ҚАТЫСУШЫЛАР ҮШИН
ЕКІ ДИПЛОМ БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ (РУДН)

АЛМАТЫ 2020

Бағдарлама «8D01703 - Орыс тілі мен әдебиеті» мамандығы бойынша
Мемлекеттік білім беру стандартына сәйкес құрастырылған. Бағдарламаны
құрастырған: филология ғылымдарының докторы, профессор Б. У.
Джолдасбекова, филология ғылымдарының кандидаты, доцент Когай Э.Р.

Бағдарлама орыс филологиясы және әлем әдебиеті кафедрасының
отырысында қаралды

Хаттама № _____ 2020 ж
Кафедра менгерушісі _____ Жолдасбекова Б.

Филология және әлем тілдері факультетінің әдістемелік бюросының
отырысында мақұлданды

№ _____ хаттама _____ 2020 ж
Әдістемелік бюроның төрағасы _____ Г.Оспанова

Ғылыми кеңестің отырысында мақұлданды
№ _____ хаттама _____ 2020 ж

Филология және әлем тілдері факультетінің ғылыми кеңесінің төрағасы
Факультет деканы _____ Θ. Әбдіманұлы

МАЗМУНЫ

1. Мамандық бойынша тұсу емтиханының мақсаттары мен міндеттері

8D01703 - Орыс әдебиеті мамандығы бойынша докторантураға (PhD) тұсуге арналған емтихан докторанттардың лингвистикалық пәндерді оқуда алған жалпы теориялық және ғылыми дайындықтарын тексеруді мақсат етеді.

Бағдарламада міндетті және элективті магистратураның тақырыптары қамтылған және қазіргі филологияның жай-күйі, оның теориялық және әдістемелік базасы мен ғылыми-зерттеу аппараты көрсетілген.

1. Ғылымның әдіснамасы және оның теориялық негіздері саласындағы білімді анықтау, өткен және қазіргі тіл білімінің маңызды ұғымдары мен бағыттарын білу.

2. Таңдалған позицияны немесе белгілі бір ғылыми мектепке деген сенімін дәлелдеу қабілеттілігін бағалаңыз.

3. Докторантурада оқу кезінде болашақ докторанттың таңдаған мамандығы бойынша сәтті жұмыс істеуі үшін қажет ғылыми білім деңгейін анықтаңыз.

Оқуға тұсу емтиханының міндеттері:

Ғылымның әдіснамасы және оның теориялық негіздері, өткен және қазіргі тіл білімі, әдебиеттанудың маңызды ұғымдары мен бағыттары туралы білімді ашу.

Таңдалған позицияны немесе белгілі бір ғылыми мектепке деген қызығушылығын, талапкердің коммуникативті қабілеттерін, қазіргі орыс тіліндегі деректерді талдау және салыстыру қабілеттерін бағалау, магистратурада алған білімдеріне сүйене отырып, өзіндік логикалық тұжырым жасау.

3. Докторантурада оқыған кезде таңдаған мамандығы бойынша магистранттың сәтті жұмысы үшін қажет ғылыми білім деңгейін анықтаңыз.

2. Докторантураға түсетін адамдардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптар

Докторантураға үміткерлер міндетті:

1) ғылымның әдіснамасын және оның теориялық негіздерін білу; теориялық лингвистиканың, әдебиеттану мен педагогиканың, әдеби процестің негізгі бағыттары; тіл білімі мен әдебиеттанудың, педагогиканың гуманитарлық ғылымдар контекстіндегі іргелі ұстанымдарын игеру, ғылыми және терминологиялық аппараттарда дағды қалыптастыру; Қазақстандағы, әлемдегі орыс тілі мен әдебиеттің, педагогиканың, тарихи, мәдени және тарихи-әдеби процестің қазіргі жағдайы мен даму тенденцияларын түсіну.

2) ғылыми зерттеу процесінде алынған алғашқы ғылыми ақпараттарды жібере білу, зерттеу сипатындағы түпнұсқалық эссeler жасау, филологиялық және басқа ақпаратты зерттелетін тілдерде жинау, сақтау және өңдеу дағдыларына ие болу; әр түрлі мәтіндік редакторлармен жұмыс жасай білу; пәндей күзіреттілікті қалыптастыру, шындық туралы объективті білімді дамыту және теориялық түсіну үшін компьютерлік әдістерді, ақпараттық технологияларды қолдану.

3) проблемалық мәселелер мен жағдаяттарды шығармашылық тұрғыдан шешуде фундаменталды филологиялық білім мен филологиялық талдау әдістерін қолдану; филология ғылымының жаңа жетістіктерін олардың категориялық және философиялық және әдіснамалық аппараттары мен қолданбалы мүмкіндіктері туралы хабардар ету арқылы сынни тұрғыдан бағалауға және игеруге және болашақ көсіптік қызметтің мүмкін болатын сценарийлерін болжау үшін жаһандық және еуразиялық үдеріс жағдайындағы қоғам.; тарих туралы білімді, табиғатты тұрақты дамытудың негізгі қағидаларын қолдана білу.

3. Білім беру бағдарламасының алғышарттары

«8D01703 - Орыс әдебиеті» мамандығы бойынша магистратурада білім алушың алғышарттары магистратурада оқу кезінде міндетті, негізгі элективті және профильді элективті модульдер тізіміне енгізілген келесі пәндер болып табылады:

APYa 5301 «Тіл білімінің өзекті мәселелері» - 2 кредит;

RCLNI 5206 «Фылыми зерттеулердегі орыс классикалық әдебиеті» - 3 кредит

PhD докторы мамандығы бойынша алдыңғы білім деңгейі

PhD-ге дейінгі білім

«8D01703 - Орыс әдебиеті»

6M020500 - Филология

6M021400 - Әдеби сын

6M011800 - Орыс тілі мен әдебиеті

6M021000 - Шетел филологиясы

6M010300 - Педагогика және психология

4. Емтиханға дайындалуға арналған пәндер тізімі

APya 5301 «Тіл білімінің өзекті мәселелері» пәні

XX ғасырдың 60-90-жылдарындағы социолингвистикалық зерттеулер. 80-жылдардың аяғы - 90-жылдардың басындағы қоғамдық-саяси жағдай. XX ғасыр XX ғасырдың 60-90-жылдарындағы орыс тіліндегі қарыз алу түрлері. XX ғасырдың ортасы мен аяғындағы қазіргі орыс тіліндегі интраналуалдық қарыздар. XX ғасырдың 60-90-жылдарындағы орыс тіліндегі сыртқы қарыздар. Олардың қазіргі орыс әдеби тілінің бетбейнесіне әсері. XX ғасырдың 90-жылдарындағы Уусадағы шет тіліндегі сөз. Англисизм қазіргі орыс тілінің лексикасының жетекші шетелдік компоненті ретінде. Қазіргі кезеңдегі әдеби нормаға деген көзқарастың өзгеруі, осы процестердегі бұқаралық ақпарат құралдарының рөлі. Демократияландыру, ырықтандыру және жаһандану қазіргі орыс тіліндегі ең белсенді үдерістер ретінде. Тіл біліміндегі бұл мәселеге көзқарас.

RFP 5302 «XX ғасырдың 20-30 жылдарындағы орыс философиялық прозасы» пәні

Философиялық прозаның дәстүрлери. Орыс философиялық прозасының «Мәңгілік мәселелері». В.Одоевскийдің шығармашылығындағы философиялық роман. «Кез-келген даналық» қоғамының шығармашылық тәжірибесі. В.Одоевскийдің «Орыс тұндері» сюжеті мен құрылымы. И.С. Тургенев мұраларындағы философиялық прозаның тәжірибесі. «Әкелер мен ұлдар» романына философиялық проза контекстіндегі талдау. Тургенев романдарындағы диалогтың рөлі. Ф.М.Достоевский Ресейдегі XIX ғасырдың ірі жазушысы және ойшылы ретінде. Достоевский романдарындағы философиялық идеялардың әсері. Достоевскийдің философиялық романының дамуына арналған «сабактары». «Қылмыс пен жаза» «идеялар романы» ретінде. Достоевский романдарының М. Бахтиннің талдауы. Достоевский орыс революциясының пайғамбары ретінде. Ағайынды Карамазовтар философиялық роман ретінде. Ағайынды Карамазовтардағы тарихи-психологиялық даулар мен пікірталастар проблемалары. Ағайынды Карамазовтардағы орыс фаутианизмінің тақырыбы. В.Розановтың «Үлкен инквизитор туралы ақыздар» түсіндірмесіндегі тәжірибесі. Н.С.Лесков XIX ғасырдың «ең орыс жазушысы» ретінде Лесковтың шығармасына жазбаша сынақ. Позитивизмнің философиялық ілімдері және оның Н.Чернышевскийдің жұмысына әсері. «Не істей керек?» Романындағы философиялық позитивистік ілімдерді жүзеге асыру. Чернышевский. «Ойлау» кейіпкерінің проблемасы Лесков пен Чернышевскийдің шығармаларында. Л.Толстой суретші-ойшыл ретінде. Л.Толстой романдарындағы «уақыт идеялары». Достоевский және Л.Толстой: қоғамдастық және қарама-қайшылықтар. Д.Мережковскийдің «Христос және Антихрист» роман-символистік романындағы философиялық идеялардың әсері. Орыс символисттерінің прозасындағы символдық бейнелердің рөлі. Философиялық роман контекстіндегі Л. Леоновтың шығармашылық тәжірибесі. Леоновтың ерте прозасындағы «ойлау» кейіпкерінің типологиясы. Л.Леоновтың жетілген жұмысындағы философиялық компоненттің дамуы. ДиСтопиялық жанр және оның философиялық проза үшін маңызы. Замятиннің «Біз» романына талдау

жасау. Жанжалдың ерекшелігі және проза Е. Замятиннің әңгімесі. М. Булгаковтың шығармашылық тәжірибесі: революциялық және революциядан кейінгі Ресейдің бейнесі. М. Булгаковтың романдарындағы «жаксы» және «жаман»: қазіргі Булгаковтағы даулар. Мастер мен Маргаритадағы бейнелі символизмнің сипаты. Басты кейіпкерлердің өзара байланысы, ғаламның негізгі рухани құштері арасындағы байланыс. Б.Пастернактың шығармашылығындағы Ресей бейнесі. «Доктор Живаго» Пастернактың орталық бейнелері Ресейдің әйел мен ерек гипостазындағы бейнесі. Б.Пастернактың женісіндегі орыс революциясы туралы түсінік. «Дәрігер Живаго» інжіліндегі контекст. Солжицкының пайғамбарлықтары: негізгі романдар мен журналистиканың табиғаты мәселелері. «Бірінші шенберде» философиялық роман ретінде.

RCLN1 5206 пәні «Ғылыми зерттеулердегі орыс классикалық әдебиеті»

Орыс классикалық әдебиетіндегі ғылыми зерттеулер: көркем мәтінді интерпретациялаудың жеткіліктілігі. Көркем шығарманы түсіндіру және ғылыми талдау тәсілдердің айырмашылығы болып табылады. Көркем мәтінді ғылыми түсіндірудің негізгі принциптері. Ғылыми түсініктеме көркем мәтінді түсіндіру тәсілі ретінде. Көркем мәтінге түсініктеме түрлері: мәтіндік, тарихи және әдеби, нақты (сөздік) түсініктемелер. «Евгений Онегинге» түсініктеме беру ерекшеліктері В.В. Набоков »және« Евгений Онегинге »түсініктеме Ю.М. Лотман (салыстырмалы аспект). «Пікір» ерекшеліктері Г.М. Фридландер және Г.В. Ф.М. Достоевскийдің «Қылмыс пен жаза» романына Коган: қоғамдастық және айырмашылықтар. Пушкиннің «Кішкентай трагедиялар»: циклдің идеялық және эстетикалық логикасы. Драмалық қақтығыстың ерекшеліктері, оның жалпы философиялық мәні. Циклдегі көркемдік жалпылау дәрежесі: «мәңгілік бейнелер» және драмалық қақтығыстың ерекшеліктері, Пушкиннің зерттеуіндегі оның жалпы философиялық мәні. Борис Годуновтың трагедиясы А.С. Пушкин: оның психологиялық, моральдық, саяси мазмұны. Драма қақтығысы адамдар мен биліктің қақтығысы ретінде. А.С. трагедиясының жаңашылдығы. Пушкин «Борис Годунов». Трагедия көздері, басты кейіпкерлер. Ертегі А.С. Пушкиннің «Зерттеуші» заманауи зерттеушілердің түсініктерінде. «Шатырлар патшайымы» әңгімесі А.С. Пушкин: кейіпкер мәселесі және оның бейнесінің принциптері. «Миргород» жинағы Н.В. Гоголь көркемдік тұтас ретінде: провинциялық өмір бейнесі, заманауи зерттеулердегі хронотоптың ерекшелігі. «Ескі әлемнің жер иелері» -дегі идилич әлем Н.В. Гоголь (әдеби шығарманы интерпретациялаудағы сәйкестік спектрі: Н.В. Гогольдің Миргород). Қола шебері А.С. Пушкин: поэтика және проблемалар. «Петербург ертегілері» Н.В. Гоголь: циклдегі Петербург бейнесінің көркемдік бейнесінің ерекшеліктері. Н.В.Гогольдің «Пальто» повесі. Поэтика мен стиль, шығармадағы символизм. Петербургтегі әңгімелердегі «Көркем әлем» ерекше көркемдік үлгі ретінде Н.В. Гоголь. Петербор әңгімелеріндегі фантастикалық және нақты Н.В. Гоголь. «Мұрын» және портрет »әңгімелерін түсіндіру Н.В. Гоголь «Рефлексия кітабында» И. Анненский.

HTVA 5208 «Көркем мәтін: талдау түрлері» пәні

Ескі орыс ескерткіштері. Ескерткіштер құру кезеңі, олардың тарихи және халықтық поэтикалық негізі. Ежелгі орыс шығармаларындағы жанрлық белгілерді синтездеу. Ескі орыс әдебиетіндегі автор мәселесі. Ескі орыс саяхат әдебиеті (серуендеу жанры). Жанрдың тарихы, ежелгі орыс саяхатшыларының негізгі мақсаттары. Жол жүру жазбаларының нысаны мен мазмұнының ерекшеліктері. Ескі орыс харгиографиясы (хагиография): жанрдың жалпы сипаттамасы, мақсаты мен мақсаты. Кейінгі ортағасырлардағы әдеби процесстегі тұрмыстық оқиға. Композицияның өзіндік ерекшелігі, образдар жүйесі, тұрмыстық сюжеттің стилі. Орталық кейіпкерлердің қабылдау кескіндері. Өмір канонының жойылуы. Тақырып, стиль және мадақтау өлеңі М.В. Ломоносов. Орыс нұсқасын реформалауды аяқтау («Хотинді басып алу туралы», «Орыс

поэзиясының ережелері туралы хат»). Ломоносовтың әдебиеттің маңыздылығы туралы пікірі («Анакреонтпен әңгімелесу»).

5. Тақырып бойынша білімді бағалауға қойылатын талаптар:

Егер докторантқа «өте жақсы» деген баға қойылса:

- билетте көрсетілген сұрақтарға толық жауап берді; ғылыми тұжырымдамалардың еркін жүмысында көрінетін объект туралы жүйелік білімнің жиынтығын, олардың маңызды және маңызды емес ерекшеліктерін және себеп-салдарлық байланыстарды ажыратада білу қабілетін көрсетті; Ол өзінің ғылыми зерттеулерінде гуманитарлық ғылымдар саласындағы теориялық және практикалық білімдерін синни тұрғыдан талдай және қолдана білу қабілетін көрсетті.

Докторантқа «жақсы» деген баға беріледі:

- қойылған сұрақтарға толық жауап берді, негізгі ережелер толық ашылды; жауап нақты құрылымды, тұжырымдамалардың, теориялардың, құбылыстардың мәнін көрсететін қисынды дәйекті іздейді; ғылыми тұрғыдан жауапты әдеби тілде белгілеу; сонымен қатар жауап қате болса, өтініш беруші комиссия мүшелерінің көмегімен түзетеді.

Докторанттың рейтингі «қанағаттанарлық»:

- қойылған сұрақтарға жеткіліксіз дәйекті жауап берді, бірақ сонымен бірге маңызды және маңызды емес белгілерді және себеп-салдарлық байланыстарды ажыратада білу қабілетін көрсетті; логикалық жауап берді және ғылыми тұрғыдан жауап берді; сонымен қатар егер өтініш беруші өздігінен шешуге қын негізгі ұғымдарды анықтауда 1-2 қате жіберген болса.

«Қанағаттанарлықсыз» деген баға, егер докторант:

- толық емес жауап берді; ақпаратты қысынсыз мәлімдеген; дәлелдеу қын; сауатсыз сөйлейді; жауап бергенде қорытынды шығарып жібереді; Терминдер мен ұғымдардың анықтамаларында, фактілер мен құбылыстардың сипаттамаларында көптеген маңызды қателіктер жібереді. Сондай-ақ, егер қосымша сұрақтарға жауап бергенде, өтініш беруші комиссия мүшелерін шақырғаннан кейін ғана білім арасында байланыс бар екенін түсіне бастайды.

Пәндік емтиханды бағалау шкаласы

Әріппен бағалау системасы	Бағалардың сандық эквиваленті	%-тік мазмұн	Дәстүрлі жүйелік бағалау
A	4,0	95-100	ұздік жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	қанағатты
C	2,0	65-69	
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D-	1,0	50-54	
F	0	0-49	қанағатсыз

6. Ұсынылатын әдебиеттер тізімі

Негізгі әдебиеттер:

1. Қазіргі орыстанудың өзекті мәселелері / Ред. Н.М. Шанский. - М., 1991.
2. Алефиренко Н.Ф. Тіл ғылымының қазіргі мәселелері. - М.: Флинт: Ғылым, 2005.
3. Жаналина Л.К. Тіл білімінің өзекті мәселелері. - Алматы, 2006.
4. Ли В.С. Қазіргі тіл біліміндегі парадигмалар: магистранттарға арналған оқу күралы. - Алматы: Казак университеті, 2003 ж.
5. ХХ ғасырдың аяғындағы орыс тілі (1985-1995). - М.: Орыс мәдениетінің тілдері, 2000.
6. Темиргазина З.К. Отандық және шетелдік тіл біліміндегі заманауи теориялар. - Павлодар, 2002.
7. Лотман Л.М. Орыс философиялық роман. - М., 1986.
8. Агеносов В.В. Кеңестік философиялық роман. - М. Прометей, 1990 жыл.
9. Бахтин М.М. Ауызша шығармашылықтың эстетикасы. - М., 1979.

Қосымша әдебиеттер:

1. Акимова Т.Н. Қазіргі орыс тілінің синтаксисіндегі жаңа. - М., 1990.
2. Апрезян Ю.Д. Түсіндірме сөздікке арналған прагматикалық ақпарат // Прагматика және интенсивтілік мәселесі. - М.: Ғылым, 1988.
3. Қара М. Метафора. - М.: Прогресс, 1990.
4. Вальгина Н.С. Қазіргі орыс тіліндегі белсенді процестер. - М., 2004.
5. Ван Даик Т.А. Тіл, таным, қарым-қатынас. М.: Прогресс, 1989.
6. Верещагин Е.М., Костомаров В.Г. Тіл және мәдениет. - М.: Орыс тілі, 1990.
7. Зайукова Е.В. Тілдік актуализациядағы ниет семантикасы мен прагматикасы: Ағылшын тілі материалында. - Барнаул, 2005 -- 193 б.
8. Костомаров В.Г. Заманың лингвистикалық талғамы: БАҚ-тың сөйлеу практикасын бақылаудан. - SPb.: Златоуст, 1999.
9. Krysin L.P. Қазіргі орыс тілін зерттеудің социолингвистикалық аспектілері / Отв. ред. Ю.Д. Дешериев. - М.: Наука, 1989.
10. ХХ ғасырдың сонындағы тіл білімі: нәтижелері мен болашағы. - 2 томдық. - М., 1995.
11. Тілдік энциклопедиялық сөздік. Бас редактор В.Н.Ярцева. - Мәскеу, 1990
12. Мечковская Н.Б., Плотников Б.А., Супрун А.Е. Жалпы тіл білімі. Тілдің мәні мен тарихы. - Минск, 1993 жыл
13. Жалпы тіл білімі. Тілдің өмір сұру формалары, функциялары және тарихы. Жалпы редакция бойынша. Серебренникова Б.А. - М., 1970.
14. Попова З.Д., Стернин И.А. Когнитивтік лингвистика. - М.: AST: Шығыс - Батыс, 2007. - 314 б.
15. Семантика және прагматика мәселелері. Ғылыми еңбектер жинағы. http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Linguist/probl/index.php
16. Ғылыми мақалада орыс тілі. - № 1. - М.: Славян мәдениетінің тілдері, 2001.
17. Тілдегі адами фактор. Әлемнің тілі мен суреті. М.: Наука, 1988.
18. Петров А.Н. Федор Тютчевтің тұлғасы мен тағдыры. М., 1992.
19. Гиршман М.М. Ө.С. поэтикалық шығармаларын талдау. Пушкин, М.Ю.Лермонтов, Ф.И. Тут чева. М., 1981
20. Гинзбург Л.Я. Көркем әдебиеттің психологизмі туралы. М., 1977.
21. Манн Ю.В. Орыс философиялық поэзиясы. Кез-келген түрдегі ақындар. А.С.Пушкин, Ф.И.Тютчев. М., 1976.
22. Григорьев А. Д. Тютчев поэзиясындағы сөз. М., 1980.

23. Бұхстаб Б.Я. А.А. Фет: Өмір мен еңбек туралы очерктер. Л., 1990.
24. Ермилова Л.Я. Тютчев пен Фет лирик ақындарының шығармашылығының психологиясы. М., 1979.
25. Долгополов Л.А. Блок. Тұлға және шығармашылық. Л., 1978.
26. Долгополов Л.К. Ғасырлар тоғысында. XIX ғасырдың аяғы - XX ғасырдың басындағы орыс әдебиеті туралы. Л., 1977
27. Келдіш В.А. XX ғасырдың басындағы орыс реализмі .М., 1977.
28. Geideko V.A. Чехов және Бунин. М., 1976.
29. Долгополов Л.А. Блок. Тұлға және шығармашылық. Л., 1978.
30. Максимов Д. А. Блоктың поэзиясы мен прозасы. Л., 1975.
31. Михайловский Б.В., Тагер Е.Б. М. Горькийдің шығармашылығы, 1969
32. Орлов В.Л. Александр Блок. Шығармашылық туралы эссе. М., 1956.
33. Соловьев Б. Ақын және оның ерлігі. Александр Блоктың шығармашылық жолы. М., 1973.
34. Долгополов Л. К. Андрей Белый және оның Петербург. Л .. 1988 жыл.
35. Овчаренко А.И. 2 томдық таңдамалы шығармалар, М. Горький және XX ғасырдағы әдеби ізденістер. М., 1986. (4-ші басылым)
36. Иесуитова Л. А. Шығармашылық Л. Андреев. (1892-1906) Л., 1976.
37. Муратова К. Д. Леонид Андреев - драматург // Орыс драмасының тарихы. XIX ғасырдың екінші жартысы - XX ғасырдың басы (1917 жылға дейін) Л.1987 ж
38. Громов П.А. А. Блок, оның алдындағы және замандастары М., Л. 1966
39. Казак В. XX ғасырдағы орыс әдебиетінің лексикасы - М., 2006.
40. Еремеев А.В. Орыс философиялық прозасы -- Томск, 1989.
41. Франк С.Л. Орыс дүниетанымы .-- Санкт-Петербург, 1996.
42. Ершов Л.Ф. Орыс философиялық романы.- Л.: Фылым, 1987.
43. Лихачев Д.С. Көркем шығармашылық философиясы туралы очерктер - SPb., 1996.
44. Гиршман М. М. Әдеби жұмыс: көркемдік тұтастық теориясы. -М., 2002.
45. Есаулов И.А. Әдеби шығарманы эстетикалық талдау. - Кемерово, 1991 жыл.
46. Corman B.O. Әдебиеттің теориясы мен тарихы туралы таңдамалы еңбектер. - Ижевск: 1992.
47. Лотман Ю.М. Мәтінге мәтін // Лотман Ю.М. Таңдалған мақалалар. Т.1. –Таллин, 1992. S.148-160.
48. Манн Ю.Гогольдің поэтикасы. –М., Көркем әдебиет, 2000.
49. Тюпа В.И. Өнер талдауы (әдеби талдауға кіріспе). М .: Лабиринт, Ресей мемлекеттік гуманитарлық университеті, 2001 .-- 192 б.
50. Федоров В.В. Поэтикалық шындық табиғаты туралы. –М., 1984.
51. Эйхенбаум Б.М. Гогольдің «пальто» қалай жасалды // Б. Эйченбаум Проза туралы. Поэзия туралы. –Л., 1986.